

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพรังสีเทคนิค พ.ศ. ....

๑. ชื่อร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพรังสีเทคนิค พ.ศ. ....

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

๓. เหตุผลความจำเป็น

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขารังสีเทคนิคอยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขารังสีเทคนิค ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขารังสีเทคนิค รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีทางด้านรังสีเทคนิคในประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นอันมาก ประกอบกับจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขารังสีเทคนิคมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิคออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขารังสีเทคนิค โดยจัดตั้ง “สภารังสีเทคนิค” ขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิค กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิค และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

เนื่องจากเดิมการควบคุมเกี่ยวกับวิชาชีพรังสีเทคนิค จะถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนั้น ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพรังสีเทคนิค พ.ศ. .... จึงต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน

๕. สิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลที่ต้องถูกจำกัด

เนื่องจากในปัจจุบัน ผู้ประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิค จะถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๑ ในฐานะเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขารังสีเทคนิค โดยต้องได้รับการขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะสาขารังสีเทคนิค ซึ่งในการควบคุมและกำหนดมาตรฐานการประกอบวิชาชีพดังกล่าวจะดำเนินการโดยคณะกรรมการวิชาชีพรังสีเทคนิค ซึ่งเมื่อกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิคถูกควบคุมโดยร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพรังสีเทคนิค พ.ศ. .... จึงไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิคในการประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิคต่อเนื่อง เนื่องจากตามมาตรา ๖๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพรังสีเทคนิค พ.ศ. .... กำหนดให้ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขารังสีเทคนิคที่ไม่มีอายุใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิคตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขารังสีเทคนิคที่มีการกำหนดอายุใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิคตามพระราชบัญญัตินี้ โดยใบอนุญาตให้ใช้ได้ต่อไปจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินของปีที่ ๕ นับแต่ปีถัดจากปีที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖. ภาวะหรืออุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

เนื่องจากการให้บริการด้านรังสีเทคนิคเป็นการประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายควบคุม โดยผู้ที่จะให้ประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรู้ความสามารถและขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด จึงไม่กระทบกับการประกอบอาชีพอื่นของประชาชน ประกอบกับในการประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิค ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต้องเป็นการประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ จึงเป็นการส่งเสริมและยกระดับการให้บริการให้บริการด้านรังสีเทคนิคมีมาตรฐาน จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของประชาชน

๗. ผลกระทบต่องบประมาณ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ (ไม่มี)

๘. ความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๑ ความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

เนื่องจากการประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิค คือ กระทำหรือมุ่งหมายจะทำต่อมนุษย์ โดยใช้รังสีหรือสารกัมมันตรังสีทางการแพทย์ เพื่อช่วยในการวินิจฉัยโรค การบำบัดโรคหรือการวิจัยด้วยวิธีการทางรังสีวิทยา หรือการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่รัฐมนตรีประกาศให้เป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางรังสีวิทยา อันมีผลกระทบต่อสิทธิในชีวิต ร่างกาย สุขอนามัย การสาธารณสุขและการดำรงชีวิตของประชาชน โดยตรง จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบว่าผู้ประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิคใดดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือหลักการที่เป็นมาตรฐาน เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพ

๘.๒ ความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

เนื่องจากตามร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพรังสีเทคนิค พ.ศ. .... กำหนดให้มีคณะกรรมการสภารังสีเทคนิค ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันการศึกษา กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพรังสีเทคนิค และกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง โดยมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและดำเนินกิจการสภารังสีเทคนิคตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กำหนด รวมทั้งการบริหารเงินรายได้ กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภารังสีเทคนิค รวมทั้งออกข้อบังคับสภารังสีเทคนิค ตามที่ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพรังสีเทคนิค พ.ศ. .... กำหนด จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการสภารังสีเทคนิค จะประกอบด้วยบุคคลหลากหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน มีลักษณะสหวิทยาการ อันจะเป็นประโยชน์ในการระดมความรู้ความสามารถ ในกรณีที่เห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องอาศัยความรู้หลากหลาย ทำให้ได้ทางเลือกในการตัดสินใจ และเพื่อเป็นการถ่ายทอดข่าวสารเกี่ยวกับรังสีเทคนิค ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและก่อให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการสภารังสีเทคนิค

๘.๓ ความจำเป็นในการกำหนดบทลงโทษ

เนื่องจากการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพรังสีเทคนิคตามร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพรังสีเทคนิค พ.ศ. .... เป็นการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขต่อประชาชน ซึ่งหากให้บริการไม่เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานวิชาชีพ อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายของประชาชนทั่วไป อันมีผลกระทบต่อส่วนรวมในวงกว้าง ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายและเพื่อให้การให้บริการทางการแพทย์ด้านรังสีเทคนิคเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพ จึงจำเป็นต้องกำหนดบทลงโทษ

๘.๔ หลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การใช้ดุลยพินิจของฝ่ายปกครอง มีขั้นตอนดังนี้ คือ การวินิจฉัยข้อเท็จจริง การปรับบทกฎหมาย และการตัดสินใจ โดยมีหลักการย่อยในการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๓ หลักการ ด้วยกัน คือ

(๑) หลักความเหมาะสม คือ การบังคับให้อำนาจฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ที่ต้องพิจารณาเลือกออกคำสั่งที่สามารถดำเนินการให้บรรลุความมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ที่กฎหมายให้อำนาจได้กำหนดไว้เท่านั้น คำสั่งทางปกครองใดๆ ที่ในความเป็นจริงแล้วไม่อาจทำให้บรรลุความมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ ย่อมเป็นคำสั่งที่ไม่เหมาะสม

(๒) หลักแห่งความจำเป็น เป็นหลักการที่ฝ่ายปกครองต้อง พิจารณาระบุเปรียบเทียบมาตรการที่อาจทำให้บรรลุผลที่ต้องการได้อันมีอยู่หลายมาตรการนั้น ว่ามาตรการใดมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของปัจเจกชนรุนแรงมากน้อยอย่างไร ฝ่ายปกครองต้องเลือกมาตรการที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุด แต่ถ้าเป็นมาตรการที่ให้ประโยชน์ แก่ประชาชน ฝ่ายปกครองต้องเลือกมาตรการที่มีผลทำให้รัฐเสียประโยชน์น้อยที่สุด

(๓) หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ เป็นหลักการมุ่งพิจารณาที่ภาวะสมดุลระหว่างความเสียหายที่เอกชนจะได้รับกับประโยชน์ที่สังคมจะได้รับจากการปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครอง โดยหลักการสำคัญเพื่อให้ ฝ่ายปกครองออกคำสั่งทางปกครองที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด และต้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐน้อยที่สุด

๘.๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐ อุปกรณ์ และงบประมาณที่ต้องใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. .... เป็นหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารกิจการใดๆ ตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนกิจการอื่นใดของสภาวิชาชีพ โดยต้องจัดให้มีความพร้อมทั้งในด้านศักยภาพ บุคลากร และงบประมาณ สำหรับการปฏิบัติงานธุรการสนับสนุนการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้

๑๐. การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ (ถ้ามี)
(ไม่มี)
